

Marek RUDZIŃSKI

Bój pod Pęcicami

Rankiem 2 sierpnia 1944 roku żołnierze IV Obwodu Armii Krajowej z dowódcą ppłk. Mieczysławem Sokołowskim „Grzymałą” opuścili Warszawę i za pierwszy cel wędrówki postawili sobie Lasy Sękocińskie. Spodziewali się otrzymać tam uzbrojenie ze zrzutów lotniczych. Następnie, idąc przez Lasy Chojnowskie, zamierzali wejść do Warszawy od innej strony.

Żołnierze pojechali do Reguł koleją EKD. Swoją blisko pięćsetosobowy oddział podzielili na: 50-osobową szpicę, 100-osobową straż przednią, a około 350 osób szło w grupie głównej. Oddział był niedoświadczony, byli to młodzi harcerze z Ochoty z batalionu „Zośka”; najmłodszy żołnierz miał 14 lat. W grupie znajdowało się kilka kobiet.

Po prawie dwukilometrowym marszu, w odległości około dwustu metrów od dworu w Pęcicach żołnierze natknęli się na niemieckie samochody wojskowe. Polacy zdobyli i podpaliли pojazdy, a kilku nieprzyjacielskich żołnierzy zabili. Odgłosy walki ściągnęły na miejsce potyczki Niemców stacjonujących w Pęcicach. Zdołali oni utworzyć tyralierę i ustawić dwa ciężkie karabiny maszynowe. Ogień z tych karabinów przyparł powstańców do ziemi, jednak na rozkaz kpt. Lucjana Dobaczewskiego „Korwina” ruszyło regularne natarcie ze strony polskiej. Po krótkiej walce poległo 31 powstańców i prawie drugie tyle było rannych. Straty strony niemieckiej wynosiły 20 zabitych, nie licząc rannych.

Grupa główna prowadzona była przez kpt. Tadeusza Jasińskiego „Zycha” i por. Witolda Daaba „Stefana”. Porucznik „Stefan” przeprowadził większą część składu przez Pęcice. Celem tej grupy było przejście przez mostek na Utracie na północ od folwarku. Wybór kierunku marszu był trafny, lecz zmuszał do przejścia dwustumetrowego pasu drogi pod

ogniem niemieckiej broni maszynowej. Kapitan „Zych” udał się ze swoją grupą w stronę Malich.

Grupa por. „Stefana” została ostrzelana, lecz ogień z kilkusetmetrowej odległości nie zagroził Polakom. Mimo to żołnierze ukryli się na polu w snopkach siana i bruzdach ziemi. Na pole bitwy przyjechał wezwany z Pruszkowa oddział SS, dwa czołgi oraz przyleciał samolot rozpoznawczy. Silny ogień niemiecki zebrał okrutne żniwo – w boju poległo ponad 80 powstańców. Przez cały dzień w dworku prowadzone było śledztwo zakończone rozstrzelaniem 65 jeńców, w tym 5 kobiet.

Z pięćsetosobowego oddziału zostało 300 żołnierzy. Zebrałi się w miejscu położonym na południe od Pęcic. Przedostali się do Lasów Chojnowskich, skąd w nocy z 18 na 19 sierpnia ruszyli na pomoc Warszawie. Oddział, mimo straty dowódcy – ppłk. „Grzymały”, przedarł się na Mokotów i wziął udział w dalszych walkach powstańczych.*

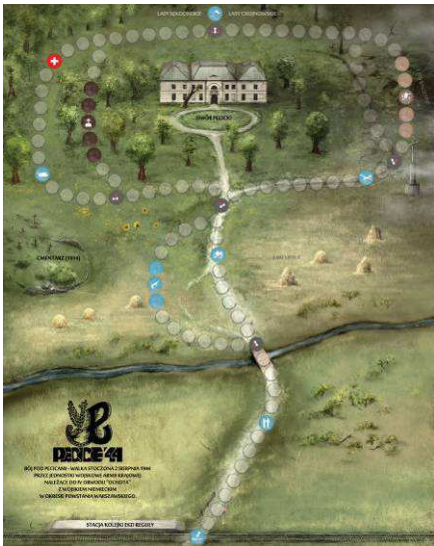
Marek Rudziński i Maciej Nakonecznik ze swoją grą planszową „Pęcice ‘44”

Koncepcja stworzenia gry planszowej o boju pod Pęcicami zrodziła się w kwietniu 2010 roku. Wtedy to pan Daniel Wolborski, nauczyciel historii w komorowskim gimnazjum, powiedział mnie i mojemu koledze Maćkowi Nakonecznikowi że jest gotów nam pomóc w opracowaniu takiej gry, która mogłaby być naszym projektem gimnazjalnym. Pojawiły się szanse

otrzymania dofinansowania od Gminy Michałowice i od ZSO w Komorowie, by w skromnej ilości egzemplarzy wydać naszą grę.

Często spotykaliśmy się, aby uzgodnić szczegóły gry; pojechaliśmy także do pana Stanisława Tymkiewicza, powstańca, uczestnika boju pod Pęcicami aby opisał nam dokładnie bitwę. Pomocą merytoryczną służył też dr Grzegorz Jasiński, a korektą stylistyczną wspomogła nas pani Ewa Głowala, nauczyciel w komorowskim ZSO. Projekt graficzny wykonali panowie Paweł Lewandowski i Jakub Sobczak.

Grę „Pęćce '44”
zaprezentowaliśmy we
wrześniu 2012 roku
podczas wystąpień przy
pęcickim Pomniku-
Mauzoleum wieńczących
Rajd po Kamienistej
Drodro. Tam wręczyliśmy
po egzemplarzu gry
dyrektorom gimnazjów w
Gminie Michałowice: z
Nowej Wsi, Michałowic,
Komorowa, a jeden
egzemplarz otrzymało
Koło PTTK „Varsovia”.

Gry są dostępne w szkolnych bibliotekach.

*Opis bitwy napisałem na podstawie artykułu „Bitwa powstańcza pod Pęcicami” autorstwa Józefa K. Wroniszewskiego, opublikowanego w folderze „Pęcice 2012”.